

Tordas Értékei

Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület lapja
honlap: www.tordas-ert.hu • e-mail: info@tordas-ert.hu • 2009. március • III. Évfolyam 3. szám

AZ ELSŐ MAGYARORSZÁGI EGÉSZSÉGFALU: TORDAS

• Így kezdődött ...

Tavaly a népszavazás előtt történt, hogy a Tordasi Csárdában egy éles vitára figyeltem fel. Agyagbánya, téglagyár, ezek a szavak hangzottak el többször. Ezután egy magas, 50 év körüli fiatalember rohant el az asztalom mellett, nagyon ismerősnek tetszett. Amikor visszafelé jött, megszólítottam, nem ismerjük egymást valahonnan? Igen, ő volt Szollár László, akit ezt megelőzően legalább 20 éve nem láttam. Nagyon megörültünk egymásnak és azonnal mesélni kezdett a készülő agyagbányáról és téglagyárról. Rögtön láttam, hogy egy megszállottal van dolgom, egy olyan emberrel, aki Tordasért bármire képes. Amikor hazaértem és elgondolkodtam a hallottakon, hirtelen támadt egy ötletem. Miért egy egészségre mindenképpen káros beruházásban gondolkodik ez a falu, miért nem az ellenkezőjében, az egészség megóvásában, megőrzésében? Van-e Magyarországon egészségfalu? - gondolkodtam el még aznap este. Majd leültem és leírtam a gondolataimat, amelyet ezúton szeretnék megosztani a tordasi lakosokkal.

• Mi is az az egészségfalu?

Egy olyan lakóközösség, ahol az emberek többet törődnek az egészségükkel, a jövő generáció egészségével, mint más hasonló településen. De nemcsak törődnek vele, hanem tesznek is érte. Elképzeléseink szerint minden 3000 fő alatti település pályázhatna egészségfalu címre, ha az alábbiak közül - akár egy pontrendszer segítségével - valamit megvalósít:

1. Reformkonyha és étkezési tanácsadó központ
2. Fogykúra és testi egészség klinika (táplálkozás szakértő orvosokkal)
3. Reform étterem
4. Táplálkozás - életmód tanácsadás
5. Sportközpont
6. Wellness - fitness központ
7. Lelki egészség központ
8. Lakossági szűrőközpont
9. Anti-Aging központ (Géndiagnosztika és bio-aging)

10. Kulturális és közösségi központ
11. Dohányzásról leszoktató központ
12. Alternatív gyógymódok és természetgyógyászati központ
13. Biokertészet, biopiac
14. Üzletközpont "egészséges" termékekkel

• Hogyan képzeljük el a tordasi Egészségfalut?

Körülbelül 5 hektáron egy egészségmegőrző komplexumot építenénk, amely a mellékelt rajzon látható egységeket tartalmazza. Valahogy úgy kell az egészet elképzelni, mint a Disneyland-et, azaz ha valaki ebbe az egészségmegőrző komplexumba bejön, azt azért teszi, hogy hosszútávon vagy akár rövidtávon tegyen valamit az egészségéért. Az egészségkomplexum lelke és motorja, "bemeneti pontja" az egészségház, amelyből a különböző egészségmegőrző terápiák kiindulnak.

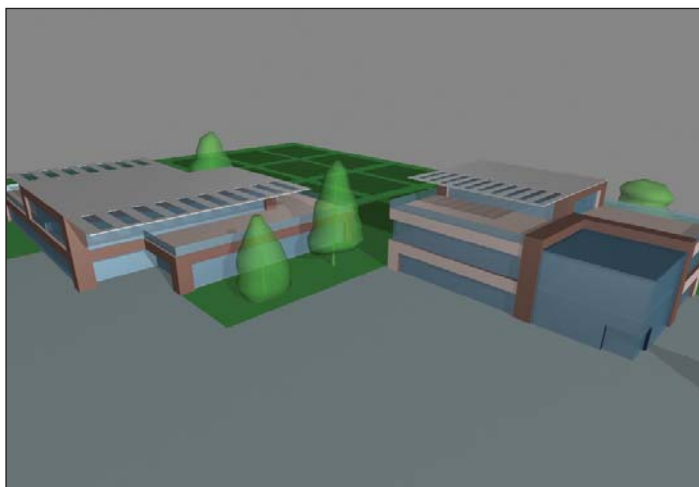
A következő számunkban részletesen beszámolunk az egészségkomplexumon belüli egységek tervezett működéséről, az egészségkomplexum és az egészségfalu kapcsolatáról.

"Az első magyarországi egészségfalu: Tordas" fogalmat levédettük. Azt reméljük, hogy az Értékmegőrző Egyesület és az Önkormányzat alapítvány formájában fogja működtetni az egészségkomplexumot.

Jelenleg - a tanulmányterv elkészülte után - európai uniós forrásokból, pályázati úton próbálunk pénzt szerezni a beruházás megvalósítására.

Mivel népegészségügyi mutatóink az Európai Unió országaihoz viszonyítva rendkívül rosszak, abban reménykedünk, hogy az egészségfalu afféle "mozgalmat" indítana el Magyarországon, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy egy olyan népnek ismerjenek meg bennünket, amely törődik egészségével, azaz fiaink és lányaink jövőjével.

Zoltán György - tordasi lakos

TORDAS ÉRTÉKE A KÖZBIZTONSÁG

Közbiztonsági sorozatunk márciusi cikkében a Tordas Község Közbiztonsági Koncepciójának tervezetében meghatározott konkrét feladatok egyikével a Szomszédok Egymásért Mozgalommal (SzEM) és annak tordasi megszervezésével szeretnénk foglalkozni.

Tordason, mint manapság a legtöbb településen, egyre távolabb kerülnek egymástól a lakók, egyre kevesebb a személyes kapcsolat, egyre ritkábbak az összetartó közösségként működő utcák, falurészek. Köszönhető ez napjaink rohanó világának és az általános bizalmatlanságnak. Pedig a régi vidéki élet elképzelhetetlen lett volna ezen társas kapcsolatok nélkül. A faluban mindenki mindenkit ismer metódustól oly távolra keveredtünk, hogy néha még a saját szomszédunk kilétével sem vagyunk tisztában. A közbiztonsággal foglalkozók szerte a világon tapasztalták ezt a tendenciát és meglátták ennek veszélyeit. Az egymásról mit sem tudó szomszédok világát kirekesztő befelé fordulása azonnal szemet szúr az esetleges bűnelkövetőknek és ez is bátorítja őket!

A SzEM ezen alapvető emberi, szomszédai kapcsolatokon és a kölcsönösségen alapszik. Mozgató rugója az egymásra való megismerkedés és a gondos, de nem toladó odafigyelés.

"A Szomszédok Egymásért Mozgalom olyan bűnmegelőzési program, amelynek célkitűzése a lakóközösségekben előforduló bűncselekmények megelőzése, illetve korlátozása. A program elsajátítása során meg kell ismerkedni lakótársainkkal, fel kell mérni a jószomszédi együttműködési lehetőségeket. A bűncselekményekkel szemben éberséget kell kifejleszteni és egymás érdekében összehangoltan kell tevékenykedni."

Első és legfontosabb az, amit talán sokan beköltözésükkor elmulasztottak, de könnyedén pótolhatnak: a bemutatkozás! A személyes kapcsolat felvételével, a közös biztonsági érdekek felismerésével kezdődhet egy a program részeként elengedhetetlen feladat, a szomszédok megismerkedése, ami a pusztá nevéjegykártya cserétől, a másik szokásainak megismeréséig is elmehet. Minél több információval rendelkezik rólunk és családunkról az éber szomszéd, annál inkább képes segítségünkre lenni a későbbiekben.

"A jószomszédi viszony az első lépés a bűnmegelőzés terén."

Jelenlét, figyelés, jelzés a rendőrség felé

Az állandó jelenlét elriasztja a bűnözőket. Hazánkban a szomszédfigyelésnek rossz a csengése, hiszen a múltban a besűgás, vagy feljelentés érzetét kellette az emberekből.

Ezért választottuk a "Szomszédok Egymásért" elnevezést.

Az én házam, az én váram - mondja az angol közmondás -, de ősi várvédő igazság, hogy nem a fal védi meg az embert, hanem az ember védi a falat. Egyszemélyes várvédelem nincs."

Mint tudjuk mindig a lehető legegyszerűbb dolgok a legnagyobbak is egyben. A saját környezetünk megismerésénél mi sem kézenfekvőbb és ha mindezt célirányosan lakókörnyezetünk biztonságérzetének növelése érdekében tesszük a baráti kapcsolatokon felül közvetlen anyagi haszonnal is kecsegtet. Hiszen a napközben, a szomszédságunkban otthon tartózkodó kismama riaszthatja a Polgárőrséget, vagy a rendőrséget amennyiben "költöztető brigád" érkezik házuk udvarára. Persze ez csak abban az esetben lehetséges, ha a segítőkész szomszédasszony tisztában van azzal, hogy eszünk ágában sincs elköltözni! Ha netán még a telefonszámunkat is ismeri, akár ránk is tud kérdezni, ezzel elkerülve a téves riasztást.

Az iménti fiktív példa is jól mutatja, hogy a SzEM-ben való részvétel nem kíván semmiféle előképzettséget, fizikai erőnlétet, mindössze gondos odafigyelést a lakhelyünkhöz legközelebb eső házra és a segíteni akarás nemes szándékát!

"A bűncselekmények megelőzése csak a lakosság széleskörű összefogásával lehet eredményes. Külsőleg is jelezni kell, hogy a házat, az utcát a SzEM polgárok közössége védi, mert a figyelés jelzése bizonyos mértékig visszatartja a bűnözőket. Azok a közösségek, amelyek a bűnözés elleni védekezésnek ezt a legolcsóbb és leghatékonyabb módját keresik, több szervezési verzió közül választhatják ki a számukra legmegfelelőbb módozatot. Alapjában adott a közösség, amely éli az életét. E közösség határain belül a bűnmegelőzési esélyek megsokszorozódhatnak, az egymás számára nyújtható azonnali segítségnyújtás lehetősége igen nagymértékben növeli a szociális biztonságot."

A világ számos településén és immár Magyarország sok közösségében hatékonyan működő SzEM mozgalom tordasi megalapítását korábbi tapasztalataira hagyatkozva tanácsolja, valamint segítségét felajánlva támogatja a Közbiztonsági Koncepció tervezetét megalkotó Tóth Gábor és a Tordasi Polgárőrség!

Vegyük kezünkbe saját és Tordas biztonságát, figyeljünk egymásra!

További információk a SzEM-ről a www.szem.freeweb.hu-n és a helyi polgárőrségnél: (06-30) 93-47-816

Bedi Viktor

A Közbiztonsági koncepció tervezetében több helyütt szerepel, valamint a tordasi közbeszéd tárgyát régóta képezi a helyi körzeti megbízási poszt betöltöttségének hiánya. Nincs a falunk saját rendőre! Ezt sokan tudják, de talán arról kevesebben értesülhettek, hogy - tudásunk szerint - Tordas önkormányzata a mai napig is szolgálati lakást tart fenn leendő rendőrének részére! Fontosnak tartjuk, hogy közbiztonsági sorozatunk ezen információ közlésével is segítse a KMB-s poszt mielőbbi gazdára találását.

Tordas községben a rendőrségi számítógépes ügyviteli rendszer adatai szerint, 2009. február hónapban 1 testi sértés, 1 betöréses lopás és 1 sikkasztás történt. A vagyon elleni bűncselekményt, február hónapban nappal követték el.

LÉLEKMELEGÍTŐ

Leletet melengető érzés volt, a februári hidegben, hogy az immár feledésbe merülő vidéki szokást, a disznóvágást elevenítették fel a tordasi értékmelegítők. Régebben még minden háznál neveltek malacot és a téli hajnalok csendjét gyakorta törték meg a vágás hangjai.

Nagyon kellemes élmény volt újra látni, átélni ezt, a tordasi élet részét képező eseményt. Ünnepe volt ez annak idején. Összehozta a családot és a barátokat. A kemény munkából mindenki kivette a részét. Ezt a családi munkamegosztást láttam február 21-én a művelődési ház udvarán. A munka mellett a hagyományos tordasi vendégszeretetből is példát adtak a szervezők. A disznóból frissen elkészített ételekhez nagyon jól passzolt a pálinka és a forralt bor. Azt hiszem, hogy sokunk nevében mondhatok köszönetet az egyesületnek, hogy egy újabb tordasi értéket elevenített fel! **Csak így tovább!**

Bradák Józsefné

KÜLTERÜLETEINK VÉDELMEZŐJE LEHETNE A MEZŐŐRSÉG

"1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról

16. § (1) A települési (községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi) önkormányzat a közigazgatási területéhez tartozó termőföldek - ide nem értve az erdőt, a halastavat, a védett természeti területet és értéket - őrzéséről mezei őrszolgálat létesítésével gondoskodhat. Több települési önkormányzat közös mezei őrszolgálatot hozhat létre."

19. § (1) Az önkormányzati mezei őrszolgálat megalakítási, fenntartási és működési költségeit a földhasználó, ha ez ismeretlen, a tulajdonos által kifizetett mezőőri járulékból kell fedezni, amelynek mértékét és megfizetésének módját a települési, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, a mezei őrszolgálat létesítéséről és működéséről szóló helyi önkormányzati rendeletében szabályozza.

(2) A megalakítási, fenntartási és működési költségek felét a központi költségvetés biztosítja hozzájárulásként.

23. § (1) A mezőőr a működési területén jogosult és köteles:

- a) az őrzött vagyont veszélyeztető vagy károsító cselekmény elkövetésén tetten ért személyt személyazonosságának igazolására, a jogellenes cselekmény abbahagyására és a terület elhagyására felszólítani;*
 - b) azt a járművet, amelyről alaposan feltételezhető, hogy azon a működési területről származó jogellenesen szerzett szállítmány van, feltartóztatni, a jármű vezetőjét és a járművön, illetve az abban tartózkodókat igazoltatni;*
 - c) azt a személyt, aki a nála vagy a feltartóztatott járművön levő szállítmány megszerzésének jogszerűségét nem valószínűsíti, a legközelebbi rendőri szervhez bekísérni;*
 - d) a károsító cselekmény elkövetésén tetten ért személytől a jogellenesen szerzett terményt, terméket, tárgyat, állatot, az elkövetéshez használt eszközt elvenni és azokat a legközelebbi rendőri szervnek átadni;*
 - e) a jogtalanul legeltetett, illetőleg felügyelet nélkül talált állatot a tulajdonosnak átadni.*
- (2) A mezőőr együttműködik a rendőrséggel, is..."*

A falu több fórumán a közbiztonsággal kapcsolatban felmerült, a külterületek biztonságát és a gazdák és gazdálkodószervezetek vagyont védeni hivatott szervezeti formáról, a mezőőrségről kérdeztük Hidvégi Ferencet.

A gazdák életét és mindennapi gondjait régről és napjainkból is jól ismerő Hidvégi úr örömmel vette lapunk megkeresését és azon felvetésünket, hogy a néhány tordasi számára ismeretlen, de a földeken dolgozó, termelő embereknek létfontosságú biztonságot jelentő szolgálat létrehozásának ötlete hasábjainkra kerülhet.

Megtudhattuk tőle, hogy mezőőrség utoljára a termelőszövetkezet üzemeltetésében működött Tordas és Gyúró körzetében. Ez akkoriban a TSZ., államilag kötelezővé tett feladatköre volt. Az azóta eltelt idő nem csak korszerűsödést hozott, de a mezőgazdasági területeket fosztogatók gátlástalansága is soha nem látott méreteket öltött. Kiemelte az elkövetők agresszív, erőszakos viselkedését és minden eddiginél nagyobb károkat okozó cselekményeiket, melyek néhány kisebb gazdát akár a csőd szélére is sodorhatnak, de a nagy területen termelők hasznának is jó részét elvihetik, ezzel sok ember megélhetését kockáztatva.

23 éves termelőszövetkezeti tapasztalataira hivatkozva állítja, hogy soha nem volt még ekkora szüksége a vidéknek egy jól megszervezett, becsületes embereket foglalkoztató mezőőri szolgálatra. Habár a most hatályos jogszabályok nem sok hatáskörrel látják el a mezőőrt, de a manapság kényszermegoldásokkal őrzött, vagy néha őrizetlen földek és telkek, gépek, állatok jelen állapotánál még ez is üdvözítőbb megoldás.

Cikkünkre készülve beszélt a gazdákkal, a Fajtakísérleti Állomás vezetőjével, a helyi vadásztársasággal és a hegyelnökkel. Minden oldalról biztosították arról, hogy a szolgálat állami támogatáson felüli költség-részt, területarányosan fizetnék, ha a törvényben foglaltak szerint, az önkormányzat mezei őrszolgálatot hozna létre.

Jelenleg hozzánk legközelebb Martonvásáron működik mezőőrség. Hatékonyságáról az ott szolgálatot teljesítő Csobaji Csabát kérdeztük:

A helyi mezőőrség megalakulásánál a termény- és falopások megakadályozása, valamint az illegális szemétkeresés visszaszorítása volt a fő cél. A több éves gyakorlat élesen bizonyította, hogy milyen nagy létjogosultsággal bír a mezőőr tevékenysége a település kül- és belterületein. Lapunknak Csobaji úr elmondta, hogy a kezdeti célkitűzéseknek sikerült megfelelniük és immár sokkal kevesebb határbeli bűncselekmény történik hatáskörében, mint a más hivatásos őrizettel nem rendelkező, környező területen, ahol jelenleg a falopások katasztrofális mértékét emelte ki. Megtudhattuk, hogy szoros és kölcsönös együttműködésben dolgozik a polgárőrséggel és a rendőrséggel, akik gyakorta segítik őt és sokszor van ő is a hatóságok hasznára.

Fontos momentumként mondta el, hogy a szolgálat híre már elterjedt a rossz szándékkal közeledők között és így biztonságérzetük megingott. Véleménye szerint, éber odafigyeléssel és rendszeres jelenlétével vigyázva, a törvény biztosította lehetőségeit maximálisan kihasználva, a mezőőrség ismét rendbe teheti településünk határvidékeit. Ő is üdvözölte felvetésünket és nagy örömmel venné, ha Tordas önkormányzata is megalapítaná a szolgálatot. Már csak azért is, mivel az esetleges új kollégával összefogva még nagyobb területet vonhatnának megfigyelés alá.

Hidvégi Ferencel lezajlott, jó hangulatú beszélgetésünk végkicsengése igencsak pozitív. Bár kiderült, hogy településünk külterületén is virágzik a bűnözés, de van megoldás és van szándék, jó példa és erő a gazdálkodók részéről arra, hogy az áldatlan állapoton változtassanak. Reméljük, hogy döntéshozóinknál is célt ér egy ilyen sok ember életét jó irányba befolyásoló kezdeményezés.

Bedi Viktor

UTÁNAJÁRTUNK OLVASÓINK HALLOTTÁK, MI RÁKÉRDEZTÜNK!

Tordasról és a környező településekről nap mint nap dolgozók és diákok százai járnak be Székesfehérvárra és Budapestre a tömegközlekedés minden nyűgét viselve. Olvasóink között ők is előző számukból értesülhettek róla, hogy a Gyűrőről Budapestre, illetve visszafelé közlekedő buszjáratok mindegyike megáll a budaörsi benzinkútnál.

Talán nem tudják, de a sok utazó életét megkönnyítő változást, az új megállóhely beiktatását maguk a busszal közlekedők harcolták ki! Erről és az öntudatos ingázók érdekérvényesítő képességéről az ügyért aláírást gyűjtők egyikét Id. Takács Jánosné kérdeztük.

Elmondta, hogy a pesti járatral utazók közül sokan dolgoznak Budaörsön és környékén, nekik és az ott lévő üzletekben bevásárlásaikat intézőknek sok időt és fáradságot takarít meg az új megállóhely menetrendbe iktatása.

Kezdeményezésük elindítását bátorította az, hogy az ingázóknak a téli vasutas sztrájk idején sikerült elérniük a külön buszok indítását. A menetrendváltásnál logikátlanul koordinálatlan busz és vonatpárosok menetrendjének ésszerűsítését több járat-párnál sikerült kiharcolniuk. A helyben illetékes Alba Volánnál a személyszállítási osztály vezetéséig jutottak el kéréseik, ahol készséges meghallgatásra találtak!

Így utastársaik jogos igényét felismerve Takácsné, még decemberben negyed magával kezdett aláírásgyűjtésbe. Az ívet 30 utas kézjeggyével ellátva, juttatták el a járatok martonvásári üzemeltetőjéhez. A hivatalos "malmok" ugyan lassan örölnék, de három hónap elteltével elérték céljukat.

Azon véleményét is megosztotta lapunkkal, miszerint a megállóban morgolódással semmit sem lehet elintézni, míg a közös sorsuk által összekovácsolt utasok, a megfelelő információ csatornák kihasználásával tehetik ésszerűbbé, kényelmesebbé utazásaikat.

Ezen, példaértékű magatartásmintákat szemlélve állíthatjuk, hogy környékünk lassacskán európai minőségűvé váló tömegközlekedését, igazi magukért kiállni képes, fogyasztói öntudatukra ébredő utasok népesítik be hajnaltól késő éjszakáig.

Kiálltak magukért. Mert másra nem is számíthattak!

A rengeteg tordasi érintő busz- és vonatközlekedés anomáliáira talán azért sem reagál a helyi önkormányzat, mivel a reggeli busz mellett elsuhanó képviselők autóiból nehezen észrevehetőek, a mások számára mindennaposá váló kellemtelenségek???

Bedi Viktor

Tordasi életmentők

A legnagyobb érték az emberi élet!

A tordasi defibrillátoros csapat a nap 24 órájában, felkészülten várja a segélyhívásaikat!

- 06-30-249-99-99 -

POLGÁRŐRSÉG NAPLÓJÁBÓL - 06-30/63-08-777 -

Előző cikkünkben beszámoltunk a Polgárőrség rendes éves Közgyűléséről, illetve az itt lezajlott - 4 évenként esedékes - vezetőség-választásról, annak eredményéről.

A cikk leadása után újabb lépést tettünk a szervezet jobb, megbízhatóbb működése érdekében. Március elseje óta a Járőrautó telefonja (06-30-63-08-777) minden nap, éjjel és nappal hívható, még akkor is, ha éppen nincs járőr. Az információ tehát eljuthat hozzánk. Ahhoz, hogy mindig legyen járőr, tehát azonnali, helyszíni segítséget tudjunk adni, ahhoz az is kell, hogy többen jelentkezzenek szolgálatra. Azon vagyunk, hogy a falu segítőkész lakosait egy egységes szervezetbe tömörítve szervezzük. Reméljük, hogy az idő közben történt megbeszéléseink hamarosan a Polgárőrség szolgálat-számának látható emelkedéséhez vezet. Úgy látjuk, hogy jó esély van a szervezet, annak támogatói, tagjai közötti egység visszaállítására. Erre az eredményes munka érdekében szükség is van.

Megkezdtuk egy, a Polgárőrség történetét feldolgozó cikksorozatot kidolgozását. Bejelentettük a megyei szervezetnek csatlakozási szándékunkat, folyamatban van az ehhez szükséges új tagnyilvántartó adatlapok kitöltése. A belépési folyamat lezárulta után a tagok az Országos Polgárőr Szervezetnél rendszeresített tagkártyát fognak kapni, addig tagjaink érik be a meglévővel. Egyetértve a megyei szervezet kérésével, támogatjuk a rendőrral közösen végzett polgárőr szolgálatot, a figyelő szolgálat idejének kiterjesztését. Ehhez még több pénz és aktív tag kellene, mint azt folyamatosan ismétljük.

A közbiztonságot nagyban elősegítené, a SZEM mozgalom helyi beindítása.

Figyeljük egymást, ezzel magunkat is védjük!

Kérjük jelezzék, ha házalók járnak a faluban. Ne engedjenek be olyant, akiről feltételezhető, hogy nem tisztességes a szándéka. Ne álljunk le alkudozni, üzletelni gyanús idegennel. Ha a szomszédba idegent látunk bemenni, szóljunk vagy telefonáljunk át, hogy nincs-e valami baj, nincs-e szükség segítségre. Számos betörést, értékek eltulajdonítását lehetett volna így megelőzni.

Még mindig tart az adóbevallások ideje is. Továbbra is várjuk, köszönettel fogadjuk az 1 %-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Nevünk: Tordasi Polgárőrség

Telefonszámunk: 06-30-63-08-777

Adószámunk: 19097439-1-07

Vezetőség

Kiadja:	Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület
Felelős kiadó:	Cifka János
Szerkeszti:	a szerkesztőbizottság
Honlap:	www.tordas-ert.hu
Megjelenik:	600 példányban

Ingyenes!